Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0182

Rekomendacija dėl Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 81-osios sesijos

2026 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento rekomendacija Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 81-osios sesijos (2025/2167(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį (ES sutartis), ypač į jos 21, 34 ir 36 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), ypač į jos 208, 214 ir 220 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, visų pirma, į jos preambulę ir 18 straipsnį, taip pat į JT žmogaus teisių konvencijas ir jų fakultatyvinius protokolus,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. ir į darnaus vystymosi tikslus (DVT),

– atsižvelgdamas į Sutartį dėl prekybos ginklais (SPG),

– atsižvelgdamas į JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 80-ąją sesiją ir į Generalinio Sekretoriaus pranešimą JT 80-ųjų metinių proga,

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 18 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 79/318 dėl iniciatyvos „JT80“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 24 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją ES-11/7 „Visapusiškos, teisingos ir ilgalaikės taikos Ukrainoje skatinimas“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. gruodžio 17 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 79/174 dėl religijos ir tikėjimo laisvės,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 22 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 79/1 dėl Pakto dėl ateities,

– atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 12 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją ES-11/4 dėl Ukrainos teritorinio vientisumo,

– atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 10 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 65/276 dėl Europos Sąjungos dalyvavimo Jungtinių Tautų veikloje,

– atsižvelgdamas į 1950 m. lapkričio 3 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 377 (V) „Vienybė taikos labui“,

– atsižvelgdama į 2000 m. spalio 31 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo,

– atsižvelgdamas į 2025 m. lapkričio 17 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2803, kuria priimamas Gazos ugnies nutraukimo planas,

– atsižvelgdamas į 2026 m. kovo 11 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2817 dėl Irano atakų prieš regioninius kaimynus pasmerkimo,

– atsižvelgdamas į 2025 m. lapkričio 21 d. iniciatyvos „JT80“ veiksmų planą,

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 18 d. JT generalinio sekretoriaus pranešimą „Shifting Paradigms: United to Deliver“ (liet. „Paradigmų pokytis. Rezultatų pasieksime susivieniję“),

– atsižvelgdamas į 2025 m. rugsėjo 4 d. JT generalinio sekretoriaus pranešimą dėl peržiūrėtų sąmatų, susijusių su siūlomu 2026 m. programos biudžetu ir paramos taikos palaikymo operacijoms sąskaita 2025–2026 m. laikotarpiu,

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 31 d. JT generalinio sekretoriaus dokumentą „Report of the mandate implementation review“ (liet. „Įgaliojimų įgyvendinimo peržiūros ataskaita“),

– atsižvelgdamas į 2026 m. sausio 21 d. savo rezoliuciją „Bendros užsienio ir saugumo politikos įgyvendinimas. 2025 m. metinis pranešimas“[1] ir savo rezoliuciją „Žmogaus teisės ir demokratija pasaulyje ir Europos Sąjungos politika šioje srityje. 2025 m. metinis pranešimas“[2],

---

1 Priimti tekstai, P10_TA(2026)0012.
2 Priimti tekstai, P10_TA(2026)0014.

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 9 d. savo rekomendaciją Tarybai dėl Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 75-osios ir 76-osios sesijų[3],

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 24 d. savo rezoliuciją dėl klaidingai Kinijos Liaudies Respublikos interpretuojamos JT rezoliucijos Nr. 2758 ir nuolat šios šalies vykdomų karinių provokacijų prieš Taivaną[4],

– atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 23 d. savo rezoliuciją dėl lyčių lygybės ES užsienio ir saugumo politikoje[5], kurioje minima feministinė užsienio politika,

– atsižvelgdamas į 2025 m. spalio 20 d. Tarybos išvadas „ES ir JT strateginės partnerystės taikos ir saugumo srityje modernizavimas. 2025–2028 m. bendri prioritetai“,

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 23 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų Jungtinėse Tautose, Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 80-ojoje sesijoje (2025 m. rugsėjo mėn. – 2026 m. rugsėjo mėn.),

– atsižvelgdamas į 2025 m. sausio 27 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2025 m.,

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 20 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

– atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos Pirmininko António Costos žodžiu pateiktas išvadas po 2026 m. sausio 22 d. įvykusio Europos Vadovų Tarybos narių neformalaus susitikimo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 121 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A10-0103/2026),

A. kadangi dabartinėmis geopolitinėmis aplinkybėmis nepaprastai svarbu išlaikyti ir stiprinti taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką ir užtikrinti veiksmingą tarpvyriausybinių organizacijų veikimą;

B. kadangi demokratija, jos sistemos, standartai ir vertybės yra dabartinės daugiašalės sistemos pamatiniai ramsčiai; kadangi demokratinės valstybės skatina vadovautis taisyklėmis grindžiama daugiašale sistema, nes ji yra savitarpiškai naudinga; kadangi demokratinių valstybių, kurios laikomos brandžiomis demokratinėmis sistemomis, pasaulis yra visapusiškai laisvesnis pasaulis, nes jame

---

3 OL C 67, 2022 2 8, p. 150.
4 OL C, C/2025/487, 2025 1 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/487/oj.
5 OL C 404, 2021 10 6, p. 202.

galioja svarbios stabdžių ir atsvarų sistemos, kurios užkerta kelią nenuspėjamam autokratinių režimų elgesiui tarptautiniu mastu; kadangi tarptautinėje arenoje autoritariniai, totalitariniai ir neliberalūs režimai daro spaudimą demokratijai ir ją puola tiek savo teritorijoje, tiek už jos ribų;

C. kadangi daugiašalei sistemai kyla vis didesnės grėsmės, pvz., Rusijos neteisėtas agresijos karas prieš Ukrainą reiškia išpuolius prieš pasaulinę taikos ir saugumo struktūrą, įskaitant JT Saugumo Tarybą, didėjanti Kinijos įtaka ir nerimą keliantis Jungtinių Amerikos Valstijų pasitraukimas iš tarptautinių organizacijų, taip pat finansavimo mažinimas, dėl kurio daromas poveikis ypatingos svarbos sritims, pvz., humanitarinei pagalbai, švietimui, klimato kaitai, hibridinėms grėsmėms, tarptautinei teisei, sveikatai ir taikos kūrimui; kadangi dabartinę daugiašalės sistemos būklę taip pat kritikuoja demokratinės šalys ir (tradiciniai) ES sąjungininkai; kadangi dėl JT Saugumo Tarybos ir jos nuolatinių narių nesugebėjimo imtis veiksmų, kai šiurkščiai pažeidžiama JT Chartija, visa JT organizacija sulaukia visuomenės kritikos;

D. kadangi ekonominių priemonių, pvz., muitų tarifų, eksporto kontrolės ir sankcijų, naudojimas geopolitiniams tikslams už daugiašalių sistemų ribų pasiekti gali susilpninti Pasaulio prekybos organizaciją, suskaidyti pasaulio ekonomiką, padidinti pasaulinę nelygybę ir paveikti besivystančias šalis ir pažeidžiamus gyventojus;

E. kadangi mėginimai susilpninti JT taikos struktūrą, įskaitant išpuolius prieš JT Taikos stiprinimo komisiją ir kitas taikos valdymo struktūras reiškia pastangas pakenkti JT sugebėjimui užkirsti kelią konfliktams, remti atstatymą po konfliktų ir veikti kaip tarptautinės taikos ir saugumo garantui;

F. kadangi globalizacija ir iššūkiai, pvz., klimato kaita, masinio naikinimo ginklų neplatinimas, pandemijos, terorizmas, kova su organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais ir žmonėmis, taip pat migracijos valdymas, be kita ko, reikalauja daugiašalio atsako; kadangi finansavimo mažinimas ir pasitraukimas iš pagrindinių daugiašalių organų ir platformų susilpnino tarptautinės bendruomenės gebėjimą veiksmingai reaguoti į tokias krizes;

G. kadangi JT sistema yra dabartinės daugiašalės sistemos pagrindas; kadangi ji tebėra tinkamiausia sistema siekiant pagrindinių tikslų – propaguoti taiką, žmogaus teises ir darnų vystymąsi pasauliniu lygmeniu; kadangi tikėtina, jog JT sistema struktūriniu požiūriu yra susilpnėjusi, o taip iš dalies yra dėl nepakankamo jos prisitaikymo prie naujų tarptautinių subjektų, kurie laikosi tokių pačių principų, pvz., ES;

H. kadangi JT Saugumo Taryba yra labai svarbus organas siekiant palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą ir, atsižvelgiant į dabartinių iššūkių rimtumą ir sudėtingumą, turėtų imtis veiksmingesnio ir

ryžtingesnio vaidmens;

I. kadangi JT sistemos reforma yra būtina siekiant užtikrinti, kad ji atitiktų savo paskirtį; kadangi iniciatyva „JT80“ yra sveikintina iniciatyva; kadangi negalima tikėtis, kad turėdamos mažiau išteklių JT nuveiks daugiau;

J. kadangi pareiškimais ir veiksmais, keliančiais grėsmę Danijos Karalystės ir Grenlandijos suverenitetui ir teritoriniam vientisumui, taip pat laisvam Grenlandijos žmonių apsisprendimui, pažeidžiami pagrindiniai tarptautinės teisės principai, įskaitant pagarbą suverenitetui, teritoriniam vientisumui ir laisvam apsisprendimui, ir prisidedama prie prievartinės diplomatijos normalizavimo;

K. kadangi JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2803 palankiai įvertinta tai, kad buvo įsteigta Taikos valdyba – pereinamojo laikotarpio administravimo organas, turintis tarptautinį teisinį subjektiškumą, nustatantis Gazos pertvarkymo sistemą ir koordinuojantis pertvarkymo finansavimą pagal Visapusišką planą taip, kad būtų laikomasi atitinkamų tarptautinių teisinių principų, taip siekiant rasti patikimą būdą užtikrinti dviejų valstybių sambūviu pagrįstą sprendimą; kadangi Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas A. Costa, be kita ko, išreiškė rimtų abejonių dėl tam tikrų Taikos valdybos chartijos elementų, susijusių su jos taikymo sritimi, valdymu ir suderinamumu su JT Chartija; kadangi Parlamentas reiškia solidarumą nuo naujakurių smurto Vakarų Krante nukentėjusiems asmenims;

L. kadangi 2025 m. rugpjūčio mėn. D. Trumpo administracija uždraudė Palestinos Prezidentui Mahmoudui Abbasui ir 80 Palestinos pareigūnų dalyvauti pasaulio vadovų susitikime vykstant Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai Niujorke; kadangi visada turi būti laikomasi įtraukumo ir universalumo principų, kuriais grindžiama JT sistema;

M. kadangi ES tebėra įsipareigojusi laikytis tarptautinės teisės, JT Chartijos ir jos taisyklių bei principų, įskaitant suvereniteto, teritorinio vientisumo, laisvo apsisprendimo, taip pat žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių principus, ir tvirtai remia tarptautine teise grindžiamą daugiašalę sistemą, kurios pagrindas – Jungtinės Tautos;

N. kadangi ES, kaip pasaulinio masto veikėja, turėtų atlikti svarbesnį vaidmenį JT; kadangi ES palaipsniui didina savo saugumo ir gynybos pajėgumus, taip siekdama prisiimti didesnę atsakomybę konfliktų prevencijos, krizių valdymo, gynybos ir taikos kūrimo srityse;

O. kadangi labai svarbu Europos Sąjungai aktyviau bendradarbiauti su visais partneriais, įskaitant Jungtines Tautas ir jų agentūras, kad būtų bendrai daroma pažanga vykdant JT vidaus reformas ir taip užtikrinama, kad Jungtinės Tautos išliktų veiksmingos, ekonomiškai efektyvios ir pajėgios spręsti didėjančias mūsų laikų pasaulines problemas;

P. kadangi Parlamento Užsienio reikalų (AFET) komitetas yra atsakingas, be kita ko, už santykius su Jungtinėmis Tautomis jo kompetencijai priklausančiais klausimais ir už ES bendros užsienio ir saugumo politikos skatinimą, įgyvendinimą ir stebėseną, be kita ko, keičiantis informacija su tarptautiniais partneriais ir vykdant parlamentinę diplomatiją; kadangi JT Generalinės Asamblėjos metinė sesija yra pagrindinis daugiašalis forumas, padedantis siekti ES užsienio politikos prioritetų ir vykdyti parlamentinę priežiūrą; kadangi, atsižvelgiant į pirmiau pateiktus svarstymus, reguliarios AFET komiteto komandiruotės į JT Generalinės Asamblėjos sesijas padėtų vykdyti šiuos įgaliojimus ir taip suteiktų Parlamentui galimybę bendradarbiauti su partneriais, stiprinti Parlamento vaidmenį daugiašaliuose reikaluose ir laikytis ES įsipareigojimo imtis veiksmingų ir nuoseklių išorės veiksmų;

1. rekomenduoja Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai:

Daugiašališkumo apsauga ir stiprinimas

a) toliau remti veiksmingą daugiašališkumą, kurio laikantis teisės aktai ir normos nusveria konfliktus ir kurio pagrindas – JT, taip pat kurį papildo ES dvišaliai santykiai su trečiosiomis šalimis, taip siekiant pirmenybę teikti veiksmingumui, skatinti ir ginti tarptautinę teisę ir laikytis JT Chartijos taisyklių ir principų, be kita ko, susijusių su suverenitetu, teritoriniu vientisumu (įskaitant jūrų zonas, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje), jėgos nenaudojimu, politiniu nepriklausomumu, laisvu apsisprendimu ir žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsauga, taip pat priešintis prievartos diplomatijai ir bet kurios valstybės bandymams pakenkti taisyklėmis grindžiamai daugiašalei tvarkai ar ją sugriauti;

b) toliau tvirtai ginti pagarbą visuotinėms žmogaus teisėms, demokratijai, žmogaus orumui, lygybei, teisinei valstybei ir įtraukiems, patikimiems ir skaidriems rinkimų procesams, jų apsaugą ir įgyvendinimą, vadovaujantis 2025 m. Tarybos išvadomis dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose; tvirtai laikytis principo, kad žmogaus (pilietinės, kultūrinės, ekonominės, politinės ar socialinės) teisės yra visuotinės, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios;

c) dar kartą patvirtinti, kad daugiašalės organizacijos atlieka esminį vaidmenį – jos yra nepakeičiamos konfliktų sprendimo ir pasaulinio valdymo platformos, taip pat reaguojant į didžiuosius pasaulinius iššūkius, tokius kaip klimato kaita, migracijos srautų valdymas, užtikrinimas, kad nebus platinami masinio naikinimo ginklai, pandemijos, terorizmas, kova su organizuotu nusikalstamumu ir prekyba narkotikais ir kt., ir,

glaudžiai bendradarbiaujant su ES bendraminčiais partneriais, vadovauti daugiašalėms iniciatyvoms, ryžtingai įtvirtintoms pasaulinėse taisyklėse, padedančiose užtikrinti Europos saugumą ir klestėjimą;

d) pabrėžti, kad stabili, patikima ir teisinga daugiašalė sistema ir daugiašaliai forumai, pvz., JT, yra labai svarbūs siekiant užtikrinti taiką ir saugumą didėjančios geopolitinės įtampos ir humanitarinių polikrizių zonų visame pasaulyje sąlygomis ir turi būti ES saugumo struktūros dalis;

e) susirūpinus atkreipti dėmesį į įvairių subjektų bandymus pakenkti JT teisėtumui, autoritetui ir visuotinumui, susilpninti taikos valdymo struktūras ir politizuoti JT organų veikimą;

f) pripažinti neigiamą poveikį, kurį daro tai, kad pagrindiniai įnašų mokėtojai vėluoja atlikti mokėjimus arba jų neatlieka; pabrėžti, jog svarbu, kad JAV aktyviai dalyvautų užtikrinant JT sistemos finansinį tvarumą, kartu atremiant bet kokius bandymus susilpninti daugiašalį bendradarbiavimą tuo metu, kai jo labiausiai reikia, ir trukdant vykdyti JT įgaliojimus, visų pirma, humanitarinės pagalbos srityje; pabrėžti, kad reikia aktyviai pažaboti autoritarinių ir revizionistinių subjektų pastangas pasinaudoti bet kokiu Vakarų valstybių pasitraukimu iš tarptautinių organizacijų arba atsiribojimu nuo jų;

g) imtis veiksmų pagal savo įgaliojimus siekiant užtikrinti, kad 2025 m. biudžeto spragą būtų galima kuo greičiau užpildyti, taip siekiant išvengti finansinio žlugimo, taip pat užtikrinti, kad programa būtų toliau įgyvendinama visame pasaulyje, o JT būstinė galėtų tikrai vykdyti savo veiklą ir būtų surengta 81-oji JT Generalinės Asamblėjos sesija;

h) pabrėžti, kad svarbu propaguoti lyčių lygybę, moterų ir jaunuolių įgalėjimą ir visapusišką atitinkamų tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant Moterų, taikos ir saugumo darbotvarkę (MTS darbotvarkė), Jaunimo, taikos ir saugumo darbotvarkę ir JT Moterų darbotvarkę, įgyvendinimą; aktyviai remti lyčių lygybės aspekto integravimą į visų sričių JT politiką ir programas, užtikrinti vienodą moterų ir jaunuolių dalyvavimą lyderystės ir daugiašaliuose sprendimų priėmimo procesuose, be kita ko, pasitelkiant struktūrinius jaunimo konsultavimo mechanizmus, skiriant tinkamų išteklių ir apsaugant bei propaguojant moterų ir mergaičių teises pagal tarptautinius standartus; pripažinti, kad moterys ir mergaitės patiria neproporcingai didelį ginkluotų konfliktų poveikį, tačiau jos taip pat yra stiprios pokyčių konfliktų prevencijos, tarpininkavimo, taikos kūrimo ir atsigavimo po konfliktų srityse skatintojos; ragina užtikrinti visapusišką, lygiateisį ir svarų moterų dalyvavimą taikos procesuose ir sprendimų priėmimo procesuose, taip pat skirti pakankamai išteklių ir užtikrinti

atskaitomybę už MTS įsipareigojimų įgyvendinimą vykdant JT taikos operacijas ir imantis tarpininkavimo pastangų;

i) pabrėžti būsimos kito JT generalinio sekretoriaus atrankos strateginę svarbą; veikti koordinuotai ir skaidriai remiant atvirą, įtraukų ir nuopelnais grindžiamą atrankos procesą, taip siekiant užtikrinti, kad būtų paskirtas patvirtintus lyderystės įgūdžius turintis nepriklausomas kandidatas, kuris būtų įsipareigojęs laikytis JT Chartijos, tarptautinės teisės ir veiksmingo daugiašališkumo, galintis įgyvendinti JT reformą, stiprinti konfliktų prevenciją ir ryžtingai reaguoti į dabartinius ir kylančius pasaulinius saugumo iššūkius; tinkamai atsižvelgti į lyčių lygybės populiarinimą tais atvejais, kai kandidatų kvalifikacija yra vienodai puiki, be kita ko, siekiant generaline sekretore paskirti moterį;

JT sistemos reforma

j) remti plataus užmojo JT sistemos reformas ir bendradarbiauti su JT valstybėmis narėmis, JT sistema ir JT generaliniu sekretoriumi, kad būtų daroma pažanga įgyvendinant iniciatyvos „JT80“ reformų darbotvarkę ir užtikrinta, kad JT būtų pajėgios veiksmingai pasiekti rezultatų pagal tris ramsčius – taikos ir saugumo, darnaus vystymosi ir žmogaus teisių – ir būtų veiksmingesnės, efektyvesnės, nešališkesnės, skaidresnės, finansiškai tvaresnės, labiau reaguojančios ir pajėgios spręsti dabartines ir kylančias pasaulines problemas;

k) atkreipti dėmesį į kitus iniciatyvos „JT80“ veiksmų plano etapus, siekiant užtikrinti, kad iniciatyva „JT80“ netaptų vien tik biudžeto perskirstymu ir dėl to kiltų pavojus geram jos veikimui tokiose svarbiose srityse kaip žmogaus teisės; aktyviai dalyvauti visose diskusijose dėl finansinių įnašų ir lėšų grąžinimo į JT biudžetą sistemos reformos, taip siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų surenkamos laiku, o ištekliai būtų veiksmingai paskirstomi, ir taip išsklaidyti abejones dėl tinkamo JT skirtų įnašų panaudojimo;

l) pabrėžti, kad, visų pirma, tais atvejais, kai kiti pasauliniai subjektai, ypač tradiciniai sąjungininkai, pasitraukia, ES turi prisiimti didesnę atsakomybę remti, finansuoti ir stiprinti daugiašales institucijas, įskaitant Jungtines Tautas, visų pirma, reformuodama Saugumo Tarybą, kad ji geriau atspindėtų šiandienos pasaulį, taip pat išlaikydama ir didindama pagrindinę paramą JT ir jos agentūroms; šiuo klausimu bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, pvz., Kinija ir Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, taip siekiant užtikrinti, kad jų savanoriški įnašai į JT sistemą būtų proporcingi jų ekonominiam vystymuisi ir jų, kaip JT Saugumo Tarybos narių, svarbiam vaidmeniui; priminti Jungtinių Amerikos Valstijų esminį vaidmenį kuriant JT sistemą; išreikšti susirūpinimą dėl

mūsų sąjungininkės pasikeitusio požiūrio į JT ir platesnę daugiašalę sistemą; primygtinai paraginti Jungtines Amerikos Valstijas, kaip nuolatinę JT ST narę, vykdyti savo įsipareigojimus ir laikytis taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos bei tarptautinės teisės, taip pat aktyviai prisidėti prie taikos siekio;

m) dar kartą patvirtinti įsipareigojimą įgyvendinti Paktą dėl ateities kaip svarbų žingsnį siekiant atgaivinti JT, įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslus (DVT), taip pat išlaikyti tarptautinę taiką ir saugumą;

n) pabrėžti, kad tarptautinės tvarkos teisėtumas ir tvarumas priklauso nuo visapusiškos JT Saugumo Tarybos reformos, kurios tikslas – pasiekti, kad ji taptų veiksmingesnė, įtraukesnė, skaidresnė, demokratiškesnė ir atskaitingesnė, užtikrinant, kad ji geriau atspindėtų šiandienos pasaulines realijas ir sudarant sąlygas griežtai apriboti veto teisės naudojimą, kai ja blokuojami esminiai JT veiksmai, visų pirma, karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui atvejais, taip siekiant ateityje šią teisę visiškai panaikinti; pabrėžti, kad Rusija prarado savo, kaip nuolatinės JT Saugumo Tarybos narės, moralinį teisėtumą: ji akivaizdžiai pažeidinėja pagrindinius JT Chartijos principus, visų pirma, vykdydama agresijos karą prieš Ukrainą ir veto teise blokuodama sprendimus, susijusius su jos pačios neteisėtais veiksmais;

o) siekti, kad, vykdant sutartinę JT Saugumo Tarybos reformą, šiame organe greta Prancūzijos jau užimamos vietos nuolatinė vieta būtų suteikta Europos Sąjungai; siekti nuolatinės ES vietos kiekviename daugiašaliame forume, kad būtų įtvirtintas ES, kaip dialogo su trečiosiomis šalimis partnerės, vaidmuo;

p) teigiamai vertinti JT ir jų agentūrų vaidmenį, visų pirma, konfliktų zonose; padvigubinti paramą daugiašališkumui didinant politinę ir finansinę paramą JT ir jos agentūrų darbui, kartu pabrėžiant, kad reikia spręsti sisteminio susiskaidymo tarp organizacijų ir organizacijų viduje, įgaliojimų ir finansavimo dubliavimosi ir nesuderinamumo tarp JT struktūrų ir įstaigų problemą; užtikrinti, kad pagal kitą DFP būtų teikiamas specialus, pakankamas ir nuspėjamas finansavimas JT ir jos agentūroms;

q) propaguoti požiūrį, kad Rusijos, kaip nuolatinės JT Saugumo Tarybos narės, vieta teisiškai yra abejotina, nes JT Chartijos 23 straipsnyje kaip nuolatinė narė įvardyta Sovietų Sąjunga, o ne Rusija;

r) skatinti valstybes nares koordinuoti ir sinchronizuoti savo veiksmus JT organuose ir agentūrose ir siekti reformuoti JT specialiųjų pranešėjų sistemą; pakartoja, jog svarbu, kad visos

šalys iš naujo įsipareigotų suteikti JT specialiesiems pranešėjams visapusišką prieigą; priimti procedūras, kad būtų veiksmingai šalinami bet kokis galimas šališkumas, nesugebėjimas, kliūtys ar apribojimai, dėl kurių gali kilti pavojus JT agentūrų įgaliojimams, be kita ko, kiek tai susiję su ES įnašais ir finansavimu, deramos kontrolės užtikrinimu ir darbuotojų priežiūra;

s) toliau stiprinti bendradarbiavimą su partneriais, visų pirma, su bendramintėmis šalimis ir subjektais, norinčiais laikytis daugiašalės sistemos, prie jos prisidėti ir ją stiprinti, taip siekiant bendro sutarimo ir skatinant veiksmingą daugiašalę tvarką; pabrėžti, kad toks bendradarbiavimas turi būti grindžiamas pagarba daugiašališkumui, tarptautinei teisei, žmogaus teisėms ir bendram sprendimų priėmimui tarptautinėse institucijose, sykiu užtikrinant, kad ES plėtotų politinius, finansinius ir institucinius gebėjimus veikti savarankiškai tais atvejais, kai partneriai pasitraukia iš daugiašalių sistemų, joms kenkia arba jas instrumentalizuoja; pabrėžti, kad, siekiant pasaulinės taikos, saugumo ir darnaus vystymosi, būtina gerbti daugiašales institucijas, tarptautinę teisę ir suverenią valstybių lygybę;

t) skubiai reikia užtikrinti tikrą ir struktūruotą ES bendradarbiavimą su globaliųjų Pietų šalimis kaip lygiavertėmis partnerėmis pasaulinio valdymo srityje, be kita ko, užtikrinant geresnį atstovavimą sprendimus priimančiuose organuose, sąžiningas galimybes gauti finansavimą ir naudotis technologijomis, taip pat bendrą atsakomybę už tarptautines iniciatyvas tokiose srityse kaip vystymasis, klimato politikos veiksmai, skaitmeninis valdymas ir taikos kūrimas; bendradarbiauti su valstybėmis narėmis didinant ES veiklos šiose šalyse mastą;

u) stiprinti koordinavimą su Lotynų Amerikos šalimis, su kuriomis ES sieja tiek daug ryšių ir kurios turi bendrą taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos ir daugiašališkumo viziją, nes abiem regionams kartu tenka trečdalis balsavimo teisių Jungtinėse Tautose;

v) priminti JT Saugumo Tarybos, ypač jos nuolatinių narių, atsakomybę palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą ir užtikrinti atskaitomybę už tarptautinės teisės pažeidimus, netaikant dvigubų standartų ir pasirinktinai laikantis tarptautinių taisyklių; ieškoti būdų, kaip sustiprinti JT Generalinės Asamblėjos vaidmenį šioje srityje taikant novatoriškas ir demokratines balsavimo sistemas, pagal kurias, taikant JT Generalinės Asamblėjos kvalifikuotą balsų daugumą, būtų galima išeiti iš JT Saugumo Tarybos veto teisės sukeltos aklavietės, laikantis doktrinos „Susivieniję dėl taikos“;

w) remti atsakomybę užtikrinti apsaugą (angl. R2P) – besiformuojančią normą, kurią pasiūlė Aukšto lygio grupė dėl grėsmių, problemų ir pokyčių ir Tarptautinė intervencijos ir valstybių suverenumo komisija, ir rekomenduoti, kad atsakomybė užtikrinti apsaugą būtų kolektyvinių veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti gyventojus, kuriems kyla didelis pavojus, kai jų vyriausybės negali ar nenori imtis veiksmų, pagrindas;

Taika ir saugumas

x) dar kartą patvirtinti, kad griežtai smerkia neteisėtą Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir jos išpuolius prieš pasaulinę taikos ir saugumo struktūrą, įskaitant JT ST priemones; raginti visiškai nutraukti ugnį, kad būtų sumažintos civilių kančios, ir siekti visapusiškos, teisingos ir ilgalaikės taikos Ukrainoje, įskaitant JT Chartija ir tarptautine teise grindžiamas tvirtas saugumo garantijas, kurios užkirstų kelią bet kokiai atnaujintai agresijai ir ją iš karto atremtų, sykiu užtikrinant visapusišką atskaitomybę už karo nusikaltimus, pagrobtų Ukrainos vaikų, įkalintų civilių ir karo belaisvių sugrąžinimą; padėti JT nustatyti teisinius mechanizmus, kuriuos taikant būtų mobilizuotas įšaldytas Rusijos turtas Ukrainos atstatymui neužkraunant finansinės naštos ES valstybėms narėms; siekti Rusijos ir jos sąjungininkų įvykdytų kibernetinių išpuolių prieš trečiųjų valstybių subjektus ir asmenis pasmerkimo;

y) pabrėžti, kad Arkties regionas yra sritis, kurioje dėl konkurencijos dėl gamtos išteklių ir vis aktyvesnio karinių pajėgų dislokavimo didėja geopolitinė įtampa; pareikšti didelį susirūpinimą dėl Rusijos destabilizuojančios saugumo ir strateginės veiklos šiame regione; pabrėžti, kad svarbu gerbti Danijos Karalystės ir Grenlandijos suverenitetą ir teritorinį vientisumą, taip pat Grenlandijos laisvą apsisprendimą, atkreipiant dėmesį į tai, kad Grenlandijos žmonės smarkiai prieštarauja bet kokiems bandymams iš išorės pakeisti šį statusą be jų laisvos valios ir sutikimo; raginti ES ir jos partnerius remti Daniją ir Grenlandiją užtikrinant šio regiono stabilumą esant geopolitiniam spaudimui iš išorės, be kita ko, stiprinant bendradarbiavimą Arkties klausimais; pabrėžti, kad ES ir JT turi skirti daugiau dėmesio konstruktyviam dialogui ir visapusiškam tarptautinės teisės ir JT Chartijos laikymuisi sprendžiant su Arktimi susijusius klausimus;

z) raginti Jungtinėse Tautose aktyviau stengtis remti Sakartvelą, primenant, kad maždaug 20 proc. jo tarptautiniu mastu pripažintos teritorijos tebėra neteisėtai okupuota Rusijos; remtis 2024 m. JT žmogaus teisių tarybos (JT ŽTT) bendru sutarimu priimta rezoliucija dėl bendradarbiavimo su Sakartvelu, kurioje raginama nedelsiant ir nekliudomai suteikti galimybę tarptautiniams žmogaus teisių mechanizmams patekti

į okupuotus regionus ir kurioje atkreipiamas dėmesys į nuolatinius pažeidimus, be kita ko, prieš etninius kartvelus Abchazijoje ir Cchinvalio regione; bendradarbiauti su JT partneriais siekiant stiprinti stebėjimą ir atskaitomybę, užtikrinti Sakartvelo suverenitetą ir teritorinį vientisumą, imtis veiksmų dėl žmogaus teisių padėties okupuotose teritorijose ir remti saugų ir orų šalies viduje perkeltų asmenų grįžimą, visapusiškai laikantis tarptautinės teisės ir JT Chartijos;

aa) išreikšti gilų susirūpinimą dėl tebesitęsiančių karinių veiksmų Artimuosiuose Rytuose, įskaitant destabilizuojantį Irano ir jam pavaldžių regioninių teroristinių organizacijų vaidmens; pabrėžti, kad Jungtinių Amerikos Valstijų ir Izraelio išpuoliai vykdomi ne pagal taisyklėmis grindžiamą daugiašalę sistemą; pareikšti visapusišką solidarumą su Irano žmonėmis ir paramą jiems, griežtai pasmerkti Irano režimą už smurtines represijas prieš taikius protestus, masines žudynes, savavališko sulaikymo atvejus ir egzekucijas, taip pat paraginti įsteigti nepriklausomą JT tyrimo misiją bei visapusiškai su ja bendradarbiauti, taip siekiant užtikrinti atskaitomybę už visus šiurkščius tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus; palankiai vertinti tai, kad priimta JT Saugumo Tarybos rezoliucija 2817(2026), kurioje kuo griežčiausiai smerkiamos Irano atakos prieš Bahreiną, Kuveitą, Omaną, Katarą, Saudo Arabiją, Jungtinius Arabų Emyratus, Jordaniją ir Iraką ir reikalaujama nedelsiant juos nutraukti; taip pat pasmerkti Irano atakas prieš Izraelį; intensyvinti diplomatines pastangas daugiašaliuose forumuose ir siekti glaudesnio bendradarbiavimo su ES partneriais šiame regione, kad būtų remiamas deeskalavimas, atstatymas, prasmingas dialogas ir tvarus regiono stabilumas, laikantis tarptautinės teisės ir JT principų; apsvarstyti galimybę stiprinti Libano valstybines struktūras, nes jos yra labai svarbios stabilumui, visapusiškai įgyvendinant JT Saugumo Tarybos rezoliucijas 1701, 1559 ir 1680, nusiginkluojant ginkluotoms nevalstybinėms grupuotėms, įskaitant „Hezbollah“ karinės infrastruktūros išardymą, visapusiškai dislokuojant Libano ginkluotąsias pajėgas, be kita ko, pietuose, ir, Libano prašymu, teikiant tinkamą tarptautinę paramą pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1701, kartu remiant pastangas pasiekti ilgalaikį susitarimą su Izraeliu;

ab) primygtinai raginti JT Saugumo Tarybą perduoti klausimą dėl padėties Irane Tarptautiniam baudžiamajam teismui, taip suteikiant šiam teismui jurisdikciją nagrinėti nusikaltimus, padarytus tarptautinio ginkluoto konflikto ir jo platesnio regioninio aspekto kontekste, siekiant užtikrinti atsakomybę už karo nusikaltimus, nusikaltimus žmoniškumui ir kitus šiurkščius tarptautinės baudžiamosios teisės pažeidimus, kuriuos įvykdė visos šalys, įskaitant valstybinius ir nevalstybinius subjektus; pabrėžti, kad reikia spręsti didelio

masto žudynių, kurias 2026 m. sausio mėn. prieš civilius gyventojus įvykdė Irano saugumo pajėgos, klausimą kaip tokių tarptautinių atskaitomybės pastangų dalį;

ac) griežtai pasmerkti išpuolius prieš civilinius objektus, įskaitant mokyklas ir gyvenamuosius rajonus, per kuriuos žuvo vaikų ir kurie gali būti laikomi sunkiais tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimais; priminti, kad draudimas vykdyti išpuolius prieš civilinius objektus yra vienas iš pagrindinių tarptautinės humanitarinės teisės principų, taip pat priminti, kad pagal tarptautinę teisę vaikai turi teisę į specialią apsaugą, ir raginti užtikrinti visišką atsakomybę už visus prieš juos įvykdytus pažeidimus;

ad) atkreipti dėmesį į 2025 m. lapkričio 17 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2803 dėl visapusiško plano Gazos konfliktui užbaigti; pabrėžti, kad svarbu toliau ieškoti bet kokių naujų mechanizmų ir esamų tarptautinių taikos ir saugumo struktūrų pagal JT Chartiją sinergijos ir bendradarbiavimo galimybių; aktyviai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad būtų visam laikui nutraukta ugnis ir tai būtų padaryta iš tiesų ir nuolat paisoma šios nuostatos, ir būtų visapusiškai įgyvendintas dviejų valstybių sambūviu pagrįstas sprendimas; pabrėžti, kad siekiant tvarios Gazos ateities reikia demilitarizuoti grupuotę „Hamas“ ir kitas ginkluotas grupuotes Gazoje ir kad šios grupuotės neturėtų atlikti jokio vaidmens valdant ir administruojant teritoriją; pasmerkti visus tarptautinės humanitarinės teisės, įskaitant karo nusikaltimus, pažeidimus;

ae) pasmerkti vienašalius Izraelio veiksmus (kuriais siekiama išplėsti jo veiklą Vakarų Krante), Izraelio gyvenviečių plėtrą Vakarų Krante, kurią Tarptautinis Teisingumo Teismas 2024 m. liepos 19 d. patariamojoje nuomonėje paskelbė neteisėta, eskaluojančia ekstremistų naujakurių smurtą, priverstinį palestiniečių perkėlimą ir Kneseto patvirtintą įstatymo, kuriuo išplečiama mirties bausmės skyrimo karo ir civiliniuose teismuose taikymo sritis, projektą; aktyviai dirbti siekiant priimti tikslines JT ST ribojamąsias priemones smurtaujantiems Izraelio naujakuriams, atsakingiems už išpuolius prieš palestiniečius Vakarų Krante, laikantis 2026 m. gegužės 11 d. Europos Vadovų Tarybos išvadų pagal visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą; primygtinai raginti visas šalis visapusiškai laikytis įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, kad būtų pasiekta teisinga, visapusiška ir ilgalaikė taika, grindžiama dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu; būsimoje DFP priimti ES Gazos atstatymo priemonę, pagal kurią būtų teikiama pakankama ir nuspėjama finansinė parama atstatymui ir demokratiniam Palestinos valdymui ir prisidedama prie dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinimo;

af) dar kartą patvirtinti Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūros Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA) vaidmenį Palestinos pabėgėliams Gazoje ir platesniame regione teikiant humanitarinę pagalbą ir pagrindines paslaugas, įskaitant sveikatos priežiūrą ir švietimą, pažymint, kad šiuo metu nėra perspektyvios alternatyvos šio organo funkcijoms pakeisti; toliau stebėti UNRWA darbą ir nešališkumą, užtikrinant patikimas saugumo garantijas ir visapusišką tarptautinės teisės laikymąsi, įskaitant C. Colonnos ataskaitos įgyvendinimą; palankiai vertinti atitinkamas pažangos ataskaitas ir primygtinai raginti visapusiškai ir sparčiai priimti minėtoje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas dėl neutralumo apsaugos priemonių ir vidaus kontrolės sistemų stiprinimo UNWRA; stebėti, kaip taikomas UNRWA pateiktas veiksmų planas; raginti visiškai atkurti UNRWA įgaliojimus ir finansavimą, taikant griežtą priežiūrą ir atskaitomybę; pabrėžti, kad bet kokios formos bendradarbiavimas su teroristais ar terorizmo toleravimas iš esmės kenkia humanitariniams principams, regiono stabilumui ir taikos perspektyvoms;

ag) remtis nuolatiniu Komisijos bendradarbiavimu su atitinkamomis švietimo institucijomis ir pabrėžti, kad svarbu propaguoti švietimo programas, kuriomis skatinamas sambūvis, tolerancija ir susitaikymas, taip pat pagarba žmogaus teisėms, tiek Izraelyje, tiek Palestinoje, laikantis UNESCO standartų; palankiai vertinti nuolatinį Komisijos bendradarbiavimą su Palestinos Administracija dėl mokymo programų reformos ir apčiuopiamos pažangos, apie kurią pranešta 2025 m., įskaitant Palestinos švietimo ir aukštojo mokslo ministerijos vykdomą vadovėlių peržiūrą ir pakeitimus, taip siekiant užtikrinti suderinamumą su UNESCO standartais; primygtinai paraginti Palestinos Administraciją pašalinti bet kokią šviečiamąją medžiagą ir turinį, kurie neatitinka UNESCO standartų, ypač medžiagą ir turinį, kuriuose yra antisemitizmo apraiškų ir kuriais kurstomas smurtas ir terorizmas, – tokių medžiagos ir turinio Palestinos vaikai neturėtų gauti; pabrėžti, kad svarbu pasmerkti ir panaikinti visas neapykantą kurstančios kalbos ir smurtinio elgesio apraiškas tiek Izraelio, tiek Palestinos pusėse nepriklausomai nuo aplinkybių; pabrėžti švietimo svarbą kuriant dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo perspektyvas; pakartoti ES poziciją, kad visi vadovėliai ir mokyklinės priemonės abiejose šalyse turi atitikti UNESCO taikos, tolerancijos, sambūvio ir smurto netoleravimo standartus;

ah) dar kartą patvirtinti, kad ES yra visapusiškai įsipareigojusi gerbti visų savo valstybių narių suverenitetą, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą vadovaujantis Jungtinių Tautų Chartija; pabrėžti, kad nuolatinis neteisėtas Turkijos karinių pajėgų buvimas Kipro Respublikos – ES valstybės narės – teritorijoje

yra tarptautinės teisės ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimas, todėl raginti nedelsiant ir visiškai išvesti Turkijos okupacines pajėgas, užtikrinti visų pabėgėlių teisę grįžti namo ir išsiaiškinti visų dingusių asmenų likimą; toliau remti spartų derybų dėl Kipro klausimo sprendimo atnaujinimą JT sutartoje sistemoje, remiantis dviejų zonų ir dviejų bendruomenių federacija, kurioje būtų užtikrinta politinė lygybė pagal atitinkamas JT rezoliucijas, ir įspėti dėl bet kokių vienašališkų veiksmų, kurie nesuderinami su taikiu sprendimu; raginti paisyti buferinės zonos statuso ir JT taikos palaikymo pajėgų Kipre įgaliojimų; remti JT generalinio sekretoriaus asmeninio pasiuntinio Kipro klausimais ir ES specialiojo pasiuntinio Kipro klausimais darbą;

ai) griežtai pasmerkti valstybių, kuriose sistemingai diskriminuojamos moterys, atstovų paskyrimą eiti pareigas (be kita ko, vadovaujamas pareigas) JT moterų teisių ir žmogaus teisių srities organuose;

aj) pabrėžti, kad politinis ir saugumo pereinamasis procesas Sirijoje tebėra trapus ir per jį vis dar pasitaiko nesaugumo, šiurkščių žmogaus teisių pažeidimų, asmenų perkėlimo atvejų ir išpuolių prieš religines ir etnines bendruomenes; palaikyti įvairialypę Sirijos visuomenę, kuri daugiau kaip dešimtmetį kentėjo valdant Irano ir Rusijos remiamam B. al-Assado režimui ir teroristinėms grupuotėms; remti Sirijos vadovaujamą ir Sirijos atsakomybe vykdomą įtraukų politinį procesą, kuriuo išlaikomas teritorinis vientisumas ir susitaikymas; raginti Sirijos valdžios institucijas į sprendimų priėmimo procesą įtraukti visas Sirijos visuomenės grupes ir užtikrinti spartų, skaidrų ir nepriklausomą veiksmų, nukreiptų prieš religines ir etnines mažumas, tyrimą, taip siekiant numalšinti sektantizmo įkvėptą smurtą ir kovojama su nebaudžiamumu; pabrėžti, kad ES ir JT turi koordinuoti veiksmus dalyvaudamos remiant šį procesą, įskaitant 2026 m. sausio 29 d. Sirijos pereinamojo laikotarpio vyriausybės ir kurdų vadovaujamos administracijos integracijos susitarimą;

ak) pakartoti, kad tarptautiniais žmogaus teisių mechanizmais neturi būti naudojamasi siekiant de facto nustatyti migracijos teises ar pakenkti suvereniai valstybių teisei kontroliuoti savo sienas ir migracijos politiką;

al) toliau laikytis tvirtos pozicijos prieš *de facto* valdžios institucijas Afganistane ir blogėjančios humanitarinės padėties; toliau teikti ir didinti ES paramą Afganistano žmonėms, ypač moterims ir mergaitėms, kurių teises Talibanas nuolat pažeidinėja; raginti Talibaną panaikinti apribojimus, kuriais ribojamos vienodos moterų ir mergaičių galimybės gauti išsilavinimą ir dalyvauti viešajame gyvenime; primygtinai reikalauti, laikantis ES nustatytų kriterijų ir JT specialiojo

pranešėjo rekomendacijų, išlaikyti griežtai sąlyginį bendradarbiavimą su *de facto* valdžios institucijomis; užtikrinti, kad *de facto* valdžios institucijos Afganistane būtų atskaitingos Tarptautiniam baudžiamajam teismui (TBT) ir JT nepriklausomam tyrimo mechanizmui atliekant tyrimus;

am) dėti diplomatines pastangas siekiant užkirsti kelią tolesniam padėties eskalavimui Taivano sąsiauryje ir Pietų Kinijos jūroje ir nepritarti bet kokiam vienašališkam *status quo* pakeitimui prievarta ar jėga; bendradarbiauti su bendraminčiais partneriais tam, kad būtų sustiprintas stabilumas ir saugumas regione ir atgrasyta nuo prievartos ar karinių veiksmų; toliau ginti JT Chartijoje kodifikuotą draudimo naudoti jėgą principą; pabrėžti, kad JT rezoliucijoje 2758 neapibrėžtas Taivano suverenitetas ir joje Taivanas neminimas, todėl šio dokumento negalima naudoti siekiant pašalinti Taivaną iš tarptautinės sistemos; didinti ES paramą svariam Taivano dalyvavimui tarptautinėse organizacijose, kurių narystė ar veikla neapsiriboja valstybėmis, įskaitant tas, kuriose galima veikti turint stebėtojo statusą, taip veikiant tarptautinės bendruomenės labui; raginti JT suteikti galimybę Taivano pasą turintiems aktyvistams, pilietinės visuomenės atstovams ir žurnalistams dalyvauti JT renginiuose;

an) skatinti Tailando Karalystę ir Kambodžos Karalystę visus ginčus spręsti taikiai ir palaikant diplomatinį dialogą, visapusiškai pasinaudojant nustatytais dvišaliais, regioniniais ir tarptautiniais mechanizmais pagal Jungtinių Tautų Chartiją ir atitinkamas sutartis bei susitarimus;

ao) didinti Sąjungos, kaip pasirinktos Afrikos partnerės saugumo srityje, vaidmenį stiprinant ES, Afrikos Sąjungos ir JT bendradarbiavimą konfliktų prevencijos, tarpininkavimo ir reagavimo į krizes srityse, be kita ko, teikiant nuspėjamą ir tvarų finansavimą Afrikos vadovaujamoms taikos operacijoms, visų pirma, pasitelkiant Afrikos taikos ir saugumo struktūrą ir, kai tinkama, JT įvertintus įnašus; imtis veiksmų dėl didelių ir tarpusavyje susijusių saugumo ir humanitarinių krizių Sahelyje, Somalio pusiasalyje, Sudane ir Kongo Demokratinėje Respublikoje (KDR), įskaitant džihadistų terorizmo plitimo, smurtinio ekstremizmo, karinių perversmų ir valstybės nestabilumo problemas; aiškiai pasmerkti tebesitęsiantį smurtą ir nesaugumą rytinėje KDR dalyje, imtis aktyvaus ir koordinuojamo vaidmenį taikos procese ir raginti atnaujinti tarptautines pastangas skatinti teisingumą, kovoti su nebaudžiamumu ir užtikrinti visapusišką tolesnę veiklą, susijusią su JT padėties įvertinimo ataskaita, įskaitant sankcijas; raginti išplėsti šiuo metu Darfūrui taikomą ginklų embargo režimą likusiai Sudano daliai, siekiant užtikrinti, kad Sudane būtų ilgam laikui nutraukta ugnis; imtis veiksmų dėl saugumo vakuumo, kurį vis didina tarptautinių misijų

pasitraukimas ir destabilizuojančių išorės subjektų, įskaitant Rusijos samdinių tinklus ir hibridinį kišimąsi, intensyvėjantys veiksmai vietoje; užtikrinti, kad visi ES įsipareigojimai saugumo srityje, laikantis JT taikos kūrimo ir Moterų, taikos ir saugumo sistemų, būtų grindžiami atsakomybe vietos lygmeniu, demokratine atskaitomybe, lyčių įtrauktimi ir humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja;

ap) remiantis ES ir JT strategine partneryste taikos ir saugumo srityje toliau bendradarbiauti su JT siekiant spręsti pasaulines saugumo problemas užtikrinant konfliktų prevenciją, tarpininkaujant, kuriant taiką, valdant krizes ir kovojant su terorizmu; pripažinti esminį JT taikos operacijų vaidmenį ir per šių operacijų ateities peržiūrą stengtis užtikrinti, kad jos būtų pritaikytos prie šiandienos saugumo padėties; raginti sukurti būtinas teisines priemones tam, kad būtų išplėsta savigynos principo taikymo sritis ir taikymas, taip siekiant tinkamai reaguoti į nevalstybinių subjektų keliamas grėsmes didėjančio asimetrinio karo ir mišrių priemonių amžiuje; atkreipti dėmesį į paramos demokratijai ir saugumo tarptautinėje arenoje tarpusavio sąsajas; raginti labiau remti demokratijos propagavimą laikantis Sutartyje nustatytų įsipareigojimų, įskaitant rinkimų stebėjimą;

aq) pakartoti, kad moterys atlieka itin svarbų vaidmenį tarpininkaujant, kai sprendžiami konfliktai, ir vykdant taikos palaikymo misijas; priminti, kad moterų yra nepakankamai visais lygmenimis JT ir ES misijose ir kad itin svarbu apsaugoti moteris ir mergaites konfliktų metu ir po jų; pabrėžti, kad itin svarbu užtikrinti visapusiškas moterų ir mergaičių galimybes naudotis lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis ir teisėmis konfliktų metu ir po jų;

ar) pripažinti didelę riziką, kylančią dėl naujų ginklavimosi varžybų ir pasaulinių nusiginklavimo pastangų susilpnėjimo, kurią daugiausia lemia Rusijos, Kinijos ir Šiaurės Korėjos branduolinių pajėgumų plėtojimas po to, kai Rusija 2023 m. vienašališkai sustabdė naujosios START sutarties laikymąsi; raginti visas branduolinį ginklą turinčias valstybes sustabdyti kiekybinę ir kokybinę savo branduolinio arsenalo plėtrą ir dalyvauti rizikos mažinimo, skaidrumo ir ginklų kontrolės procedūrose; toliau saugoti ir stiprinti daugiašales sistemas, kuriomis reglamentuojamas ginklų neplatinimas ir ginklų kontrolė, taip pat sistemas, kuriomis reglamentuojamas ginklų ir dvejopo naudojimo prekių ir technologijų eksportas; skatinti ir stiprinti daugiašales kovos su cheminių ir biologinių ginklų gamyba, kaupimu ir naudojimu priemones;

as) labiau stengtis panaikinti nebaudžiamumą ir užtikrinti atskaitomybę už tarptautinės teisės pažeidimus, be kita ko, remiant greitą konvencijos dėl kelio užkirtimo nusikaltimams

žmoniškumui ir baudimo už juos priėmimą, stiprinant nepriklausomus tarptautinių nusikaltimų tyrimus ir visapusiškai kaip esmines, nepriklausomas ir nešališkas teismines institucijas remiant Tarptautinį baudžiamąjį teismą ir Tarptautinį Teisingumo Teismą, be kita ko, laikantis Romos statuto ir pripažįstant Tarptautinio Teisingumo Teismo nutarčių ir sprendimų privalomumą; apgailestauti dėl precedento neturinčių grėsmių, kurias, be kita ko, kelia Jungtinės Amerikos Valstijos ir kurių kyla Tarptautiniam baudžiamajam teismui, ir raginti aktyvuoti, veiksmingai taikyti ir stiprinti ES blokavimo statutą[6], kad būtų apsaugotas tarptautinių teisminių institucijų, visų pirma, Tarptautinio baudžiamojo teismo ir Tarptautinio Teisingumo Teismo, ir įstaigų, bendradarbiaujančių su šiais teismais ir juos remiančių, nepriklausomumas ir veikimas;

at) raginti visapusiškai peržiūrėti tarptautinius sankcijų režimus tam, kad būtų užtikrintas didesnis veiksmingumas, nuoseklumas ir atskaitomybė, kartu užkertant kelią jų politizavimui ir kuo labiau sumažinant jų galimą neigiamą poveikį civiliams, laikantis tarptautinės teisės;

au) pasmerkti visus išpuolius, grasinimus ir smurto veiksmus prieš JT darbuotojus, taikdarius ir JT objektus ir raginti visas konflikto šalis paisyti JT darbuotojų ir infrastruktūros saugos, saugumo ir neutralumo, visapusiškai laikantis tarptautinės teisės, įskaitant Konvenciją dėl Jungtinių Tautų ir joms priskirto personalo apsaugos; šiuo atžvilgiu atkreipti dėmesį į drąsius JT laikinųjų pajėgų Libane, kurios apima kelias sudėtingomis sąlygomis veikiančias Europos grupes, veiksmus ir pagerbti dviejų Prancūzijos kontingento karių, nužudytų pietinėje Libano dalyje per 2026 m. balandžio 18 d. „Hezbollah“ surengtą išpuolį, atminimą; pareikšti ypatingą susirūpinimą dėl pakartotinių išpuolių prieš Italijos karinį personalą, dislokuotą Libane kaip JT laikinųjų pajėgų Libane misijos dalis, per kuriuos buvo sužeistų ir dėl kurių kilo grėsmė taikos palaikymo pajėgų stabilumui, ir rekomenduoti sustiprinti suderintas JT apsaugos priemones, įskaitant nepriklausomus tyrimus ir sankcijas už išpuolius atsakingiems asmenims, siekiant užtikrinti veiksmingą misijos operatyvumą ir JT Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1701 laikymąsi;

Darnus vystymasis ir žmogaus teisės

av) toliau integruoti žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į darnų vystymąsi, pripažįstant, kad visapusiškas žmogaus teisių

---

6 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96, saugantis nuo trečiosios šalies priimtų teisės aktų eksteritorialaus taikymo poveikio ir tuo grindžiamų ar iš to kylančių veiksmų (OL L 309, 1996 11 29, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2271/oj).

įgyvendinimas yra Darbotvarkės iki 2030 m. pagrindas; pabrėžti ES, kaip didžiausios oficialios paramos vystymuisi teikėjos pasaulyje, vadovaujamą vaidmenį; stiprinti daugiašalį bendradarbiavimą, siekiant gerinti pasirengimą krizėms ir iššūkiams, kurie kelia grėsmę pažangai siekiant DVT, ir didinti atsparumą jiems; pabrėžti, kad ES vystomasis bendradarbiavimas ir dvišalė pagalba turi priklausyti nuo pagarbos pagrindinėms žmogaus teisėms, demokratijos principams ir ES sutartyse įtvirtintoms vertybėms;

aw) toliau naudotis strategija „Global Gateway“ kaip tvaria, skaidria, demokratine ir vertybėmis grindžiama alternatyva konkuruojančioms infrastruktūros iniciatyvoms (visų pirma, iniciatyvoms iš Rusijos ir Kinijos) kaip strategine priemone stiprinti Sąjungos geopolitinį vaidmenį, matomumą ir atsparumą visame pasaulyje, taip pat kaip iniciatyva, kuria prisidedama prie DVT įgyvendinimo skatinant tarpusavio augimą, ekonominę veiklą ir darbo vietų kūrimą šalyse partnerėse, kartu stiprinant ES strateginį savarankiškumą, geopolitinę padėtį ir patikimumą pasaulyje; vis dėlto, gerinti pagal strategiją „Global Gateway“ finansuojamų projektų atitikties stebėseną ir veiklos rezultatų vertinimą;

ax) palankiai vertinti neseniai įvykusių Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygmens susitikimų, per kuriuos buvo raginama stiprinti ir modernizuoti tarptautines finansų institucijas, įskaitant TVF ir Pasaulio banką, rezultatus; raginti užtikrinti, kad tarptautinė finansų struktūra būtų veiksmingesnė ir įtraukesnė, didinanti lengvatinį ir vystymosi finansavimą, sprendžiant netvarios skolos problemą taikant patobulintos skolos mažinimo ir restruktūrizavimo mechanizmus ir suderinant finansinius srautus su DVT ir klimato srities įsipareigojimais;

ay) įspėti nenaudoti finansinių svertų, ekstrateritorinių priemonių ir ekonominės prievartos kaip užsienio politikos priemonių, kurios kenkia pasitikėjimui tarptautine finansų sistema ir prisideda prie pasaulinio nestabilumo ir nelygybės;

az) dar kartą vienareikšmiškai patvirtinti, kad visos žmogaus teisės, ypač tos, kurios įtvirtintos JT konvencijose, yra visuotinės ir turi būti visapusiškai gerbiamos, ir apginti šią nuostatą; raginti JT pasmerkti pasaulines tendencijas, dėl kurių šios teisės pažeidžiamos, įskaitant didėjantį žmogaus teisių marginalizavimą ir mažėjančią erdvę pilietinei visuomenei, be kita ko, ir valstybėse, kuriose demokratija yra ilgalaikė;

ba) skatinti į žmogų orientuotą, teisėmis grindžiamą pertvarką, remiant įtraukios, atviros, saugios ir patikimos skaitmeninės ateities formavimą ir užtikrinant veiksmingą Pasaulinio skaitmeninio susitarimo įgyvendinimą;

bb) toliau skatinti užtikrinti moterų teises, įtvirtintas JT Pekino deklaracijoje ir Veiksmų platformoje; pasitelkti visas turimas priemones, skirtas kovoti su smurtu prieš moteris ir mergaites ES ir visame pasaulyje; ypač daug dėmesio skirti pažeidžiamoms ir marginalizuojamoms bendruomenėms valstybėse, kuriose nacionalinės vyriausybės nuolat pažeidžia moterų teises; padidinti ES finansavimą JT Moterų, Jungtinių Tautų gyventojų fondo ir kitoms JT programoms, kuriomis siekiama skatinti moterų teises, lyčių lygybę ir visų moterų ir mergaičių įgalėjimą;

bc) toliau siekti nuolatinio dialogo JT forumuose dėl būtinybės kovoti su nuolatine LGBTIQ+ asmenų bendruomenės diskriminacija ir užtikrinti vienodas galimybes naudotis socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo paslaugomis, taip pat vienodas galimybes gauti prekių ir paslaugų; remti JT kampaniją „Free & Equal“ (liet. „Laisvi ir lygūs“) didinant visuomenės informuotumą ir stiprinant teisinę apsaugą, visų pirma, valstybėse, kuriose diskriminacinė praktika tebėra plačiai paplitusi;

bd) teikti pirmenybę kovai su dezinformacija ir melagingomis naujienomis, kurias skleidžia didelės interneto platformos, pasinaudodamos algoritmine amplifikacija, vis dažnesniu didžiųjų kalbos modelių naudojimu be tinkamų apsaugos priemonių, piktavališkų užsienio subjektų vykdoma jų eksploatacija ir didelių technologijų įmonių nesugebėjimu vykdyti savo įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus šioje srityje, nes tai kenkia demokratijai ir rinkimų procesams; paraginti JT Generalinę Asamblėją patvirtinti veiksmingesnes kovos su hibridinėmis grėsmėmis programas, įskaitant dezinformacijos kampanijas ir kitas nekinetinės įtakos operacijas, kurios kenkia demokratiniams procesams ir socialinei sanglaudai visame pasaulyje; siekti įdiegti pasaulinę nepilnamečių apsaugos internete sistemą, įskaitant tapatybės tikrinimo socialinės žiniasklaidos platformose reikalavimus, taip siekiant užtikrinti, kad kiekviena naudotojo paskyra atitiktų fizinį asmenį, kuris naudoja savo teisinį vardą ir pavardę ir tapatybę, kartu užtikrinant, kad tokios priemonės būtų taikomos visapusiškai laikantis taikytinų asmens duomenų apsaugos standartų; suteikti Europos išorės veiksmų tarnybos strateginės komunikacijos ir prognozavimo skyriams pakankamai išteklių, kad jie galėtų veiksmingai kovoti su autoritarinių ir neliberalių režimų strategiškai vykdomomis prieš ES nukreiptomis dezinformacijos kampanijomis ir naratyvais, kuriais siekiama pakenkti tiek ES santykiams su Lotynų Amerika, Afrika ir Azija, tiek ES išorės veiksmams daugiašaliuose forumuose;

be) pabrėžti, kad svarbu užtikrinti saugią aplinką, redakcinę nepriklausomybę ir finansinę paramą žiniasklaidai; kovoti su

grėsmėmis, kurių visame pasaulyje vis dažniau kyla žurnalistams, visų pirma, žurnalistėms, kurios neproporcingai dažnai tampa taikiniais; stiprinti bendradarbiavimą su JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuru (OHCHR) skatinant JT veiksmų plano dėl žurnalistų saugumo ir nebaudžiamumo klausimo įgyvendinimą;

bf) stiprinti religijos, minties, sąžinės ir tikėjimo laisvės propagavimą – tai yra universalioji žmogaus teisė – ir raginti imtis solidesnių priemonių religinėms, etninėms ir kitoms mažumoms, įskaitant krikščionių, musulmonų ir žydų bendruomenes, apsaugoti; griežtai pasmerkti visų religinių bendruomenių, ypač krikščionių, kurie visame pasaulyje yra plačiai persekiojami, persekiojimą ir visų formų smurtą prieš kitas religines bendruomenes ar jų diskriminaciją; primygtinai raginti visas JT valstybes nares, laikantis savo tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, užtikrinti visišką religijos ir religijos išpažinimo laisvę visiems asmenims;

bg) pakartoti, kad būtina peržiūrėti Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos rinkimų procesą, visų pirma, siekiant užkirsti kelią žmogaus teises pažeidžiančioms šalims posėdžiauti Taryboje; pabrėžti JT Generalinės Asamblėjos pareigą, renkant JT žmogaus teisių tarybos narius, atsižvelgti į kandidatų įsipareigojimą propaguoti ir ginti žmogaus teises; raginti ES valstybes nares priimti suderintą poziciją dėl narystės JT žmogaus teisių taryboje ir balsuoti prieš visus JT žmogaus teisių tarybos kandidatus, kurie nepaiso žmogaus teisių;

bh) stiprinti ES įsipareigojimą kartu su partneriais gerinti visuotinę sveikatą remiant skiepijimo kampanijas, įgyvendinant Susitarimą dėl pandemijų, kovojant su neužkrečiamosiomis ligomis ir stiprinant daugiašalius pandemijų prevencijos, parengties joms ir reagavimo į jas mechanizmus;

bi) stiprinti meninės laisvės propagavimą, kultūros paveldo ir kultūrinių teisių apsaugą remiant UNESCO veiklą ir siekiant įsteigti ES nuolatinio pranešėjo arba nuolatinio ES atstovo prie UNESCO pareigybę;

°

° °

2. paveda Pirmininkei perduoti šią rekomendaciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininkės pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir, kad susipažintų – Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.